Geachte raadsleden,

Zoals toegezegd in de commissie van 21 oktober, stuur ik u nog een weergave van de gesprekken over de nota ‘Op weg naar een zon- en windvisie voor de gemeente Vught’. Op vrijdag 22 oktober is gesproken met diverse stakeholders en op maandag 1 november is een avond voor inwoners georganiseerd. Verder is er 17 november nog een overleg met wethouders van de buurgemeenten ‘s-Hertogenbosch, St-Michielsgestel, Boxtel en Heusden en op 23 november met de beide waterschappen.

Onderstaand worden de hoofdlijnen van de bijeenkomsten met stakeholders en inwoners weergegeven. De bevindingen uit het gesprek met buurgemeenten kunnen tijdens de commissie nog mondeling worden toegelicht. Dat stelt u in staat om de indrukken van deze gesprekken ook mee te nemen in uw opiniërende bespreking.

Het college vraagt u om uw opvattingen mee te geven, zodat het college deze mee kan wegen samen met alle inbreng van de andere partijen. Ook kunt u vragen om bepaalde voorstellen nader uit te werken, zoals bijvoorbeeld de ingebrachte suggesties rondom het lokaal eigendom. Het college zal de reacties van alle gesprekken wegen en op basis daarvan in de eerste helft van 2022 een concept zon- en windvisie aan u voorleggen ter besluitvorming.

Met vriendelijke groeten,

Toine van de Ven

Weergave bijeenkomst stakeholders (22 oktober 2021)

Aanwezig: VET, Natuurmonumenten, vertegenwoordiger Landgoederen, NMV, MKB en ZLTO

Afwezig: HOT, Enexis, BMF, Brabants Landschap, Jong RES (deze partijen zijn wel in staat gesteld om nog schriftelijk te reageren)

- Het belang van energiebesparing wordt benadrukt met als doel om CO2-uitstoot terug te dringen. Denk aan onnodige verlichting, isolatie etc. Een hogere ambitie dan de afgesproken 11% uit de RES 1.0 zou gewenst zijn. Dit heeft echter pas effect op de opgave na 2030. Deze opgave moet meer aandacht krijgen.
- De ambitie om 60% zon-op-dak en bijzondere objecten te realiseren wordt breed ondersteund. Goed dat de oplossingen niet alleen in het buitengebied worden gezocht. Wel de vraag hoe realistisch het is om dit echt te realiseren. Er zijn veel afhankelijkheden en risico's die maken dat nu eigenaren van daken het niet doen. Hier moet actief op gestuurd gaan worden.
- Collectieve inzet op zon-op-dak kan helpen om businesscase haalbaar te maken, risico's te minimaliseren en versnippering tegen te gaan.
- Stroom levert geld op. Denk aan postcoderozen voor particulieren en verkoop van opgewekte energie aan de markt.
- Nadere uitwerking bijzondere objecten is gewenst. Ook hier afhankelijkheid van derden, maar ook goede voorbeelden in het land (A58 bij Etten-Leur en pilot A37 in Drenthe). Vanuit Linea Futura worden gesprekken gevoerd met gemeente en provincie over de N65. Dilemma is lengte oppervlakte en bekabeling hiervan bij geluidswallen.
- Benadruk dat gemeente niet op zoek is naar de goedkoopste en makkelijkste oplossing, maar naar een oplossing die het best passend is. Expliciet maken dat om die reden een tender uitzetten met zonnevelden in buitengebied niet de voorkeur heeft.
- Discussie over de opties voor windenergie. Enerzijds de vraag of er niet juist meer mogelijk is langs de A2 en de N65 i.p.v. langs het Drongelens Kanaal. Vanuit natuurorganisaties wordt anderzijds aangegeven dat de gemeente Vught geen geschikte locaties heeft voor windenergie. Wind op land is wel noodzakelijk onderdeel van de toekomstige energiemix, maar locaties moeten gemeente- en zelfs regio-overstijgend gekozen worden. Er wordt met name aandacht gevraagd voor de landgoederenstructuur, nabijheid van natuurgebieden en de eerdere investeringen in weidevogels. Er is geen eenduidige opvatting over alternatieven om de opgave van de gemeente Vught te behalen zonder windenergie.
- Veel steun voor ambitie om 100% lokaal eigendom na te streven. Dit wordt gezien als een goede stap voor draagvlak/acceptatie. Ga op zoek naar een vorm van coöperatie of maatschappelijke BV om dit waar te kunnen maken en leg daarbij de voorwaarden en afspraken vooraf goed vast.
- Suggestie om toekomstige natuurgebieden eerst tijdelijk in te zetten voor zonnevelden en pas later om te vormen tot natuur. Nadeel daarvan is dat deze realisatie daarmee vertraagd.
- Meerdere partijen spreken waardering uit voor het proces dat de gemeente doorloopt en de wijze waarop inbreng uit eerdere gesprekken is verwerkt.

Weergave bijeenkomst inwoners (1 november 2021)

Aanwezig: ruim 60 personen in de zaal en 31 kijkers via digitale livestream. Inmiddels is de YouTube uitzending 120 keer bekeken (peildatum 10 november 2021).

- De avond was opgebouwd uit drie delen. Allereerst een toelichting op de randvoorwaarden, het concept voorstel van het college en de alternatieven uit de discussienotitie. Vervolgens vragen van aanwezigen over het voorstel. Tot slot was er ruimte voor gesprek en discussie over het voorstel en eventuele andere oplossingen. In de praktijk liepen vragen en gesprek/discussie al sneller door elkaar. Hieronder worden de onderwerpen aangehaald waar meerdere vragen over gesteld zijn of meerdere aanwezigen opvattingen over ingebracht hebben.
- Gebruik van andere energiebronnen zoals waterkracht, geothermie of kernenergie. De opdracht vanuit het Rijk is om de RES uit te voeren met zon en/of wind. Energiebronnen zoals aqua- of geothermie worden wel meegenomen in de warmtetransitie als alternatieve warmtebron voor aardgas.
- De inzet van innovatieve technieken en toekomstige ontwikkelingen (bv efficiency zonnepanelen). Deze moeten worden meegenomen in de actualisatie van de RES 1.0, maar voor nu wordt er uitgegaan van de technieken die we nu kennen. Om in 2030 onze opgave te kunnen realiseren kan niet worden gewacht en moeten nu verdere plannen worden voorbereid met de hedendaagse kennis.
- Er is gevraagd naar een overzicht van alle maatregelen in de regio i.p.v. een kaart per gemeente. Vooral voor inwoners die meer op de grenzen van gemeenten wonen is het onoverzichtelijk. Zij moeten ook naar diverse bijeenkomsten van verschillende gemeenten komen (waarbij overigens waardering werd uitgesproken voor de wijze waarop Vught ook hierover heeft geïnformeerd). Een regionale aanpak wordt gemist.
- Vragen over hoe de gemeente de verschillende mogelijkheden tegen elkaar afweegt. Is dat afhankelijk van het aantal bezwaren dat er kan komen, waardoor locaties waar minder mensen wonen benadeeld worden. Of geeft de gemeente bijvoorbeeld een zwaardere stem aan inwoners die dichter in de buurt van een locatie wonen. Of speelt de potentiële opbrengst van een locatie mee bij de keuze voor een gebied. Antwoord is dat al deze factoren ook een rol spelen, maar op zich niet doorslaggevend zijn. Het college heeft in haar voorstel met name gekeken naar ruimtegebruik en efficiency. Allereerst op zon-op-dak binnen de bebouwde kom inzetten en dat aanvullen met windenergie in het buitengebied, omdat er al veel ruimtelijke vraagstukken in het buitengebied liggen (bossen/natuur, biodiversiteit, waterberging, wonen, landbouw etc.).
- Diverse bewoners geven aan dat ze de impact van windmolens in de nabijheid van hun woning een aantasting vinden van het woongenot en voor recreatie.
- Specifiek over windenergie waren er vragen over de voorlopige keuze voor windgebieden 1 en 4 en de voorwaarden die de gemeente daaraan wil stellen. De keuze voor gebied 1 en 4 is gebaseerd op samenwerking met de buurgemeenten die ook wind overwegen, maar het ligt voor de hand om uiteindelijk maar in één van deze gebieden tot realisatie over te gaan. Daarbij zullen voorwaarden omtrent afstand, slagschaduw, geluid en compensatie moeten worden opgesteld. Voornemen is om daarbij aansluiting te zoeken bij de provinciale richtlijnen die daarvoor worden ontwikkeld en niet als gemeente zelfstandig een kader op te stellen.
- Iedereen is tot slot in staat gesteld om nog schriftelijk te reageren via het mailadres zon-wind@vught.nl om ideeën en reacties in te brengen voor de afweging bij het opstellen van de zon- en windvisie. Daarnaast was er ruimte om het afwegingskader van alle gebieden die eerder zijn genoemd voor zon én wind verder aan te vullen (dus ook gebieden die in het

concept voorstel van het college afvallen). Na afloop van de bijeenkomst gaven verschillende inwoners aan graag nog verder door te willen spreken over de keuzes en alternatieven.